

Verslag Marktinformatiebijeenkomst Rivierkreeftenproject

Datum: 8 juli 2026

Locatie: Hoogheemraadschap van Delfland

Aanvang: 13:00 uur

Verslagvorm: verslag op basis van opname van de bijeenkomst

1. Opening

Samirah Belt opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom. Zij licht toe dat zij het afgelopen jaar verantwoordelijk is geweest voor het omgevingsmanagement van het project, waaronder communicatie en vergunningen. Ook in het komende jaar blijft zij bij het project betrokken.

Zij verstrekt praktische informatie over de locatie, de pauze en het programma van de bijeenkomst. Vervolgens introduceert zij de sprekers:

- Ad Valkenburg: projectmanager – algemene inleiding.
- Wilco de Bruijne: ecooloog – inhoudelijke toelichting natuur- en gebiedsaanpak.
- Martin Hanse : contractmanager – toelichting op de aanbesteding.

2. Inleiding project rivierkreeften

Spreker: Ad Valkenburg

Ad Valkenburg licht toe dat Delfland van het bestuur van Delfland de opdracht heeft gekregen beschermende maatregelen te treffen tegen de schade die rivierkreeften veroorzaken. Hij geeft aan dat het doel niet is om de Amerikaanse rivierkreeft volledig uit te roeien, maar om schade aan kwetsbare natuurwaarden en investeringen van het waterschap te beperken.

2.1 Uitdagingen bij de start van het project

Volgens Ad zijn vanaf het begin drie belangrijke vraagstukken onderkend:

1. Hoe kan de uitvoering worden opgeschaald naar veel meer locaties?
2. Hoe wordt omgegaan met wet- en regelgeving?
3. Hoe wordt een nuttige bestemming gevonden voor de gevangen rivierkreeften?

2.2 Ervaringen eerste uitvoeringsjaar

Ad geeft aan dat:

- gedurende drie maanden op tien locaties is gevestigd;
- gemiddeld vier beroepsvissers twee dagen per week actief waren;
- coördinatie noodzakelijk was om de afvang werkzaamheden te organiseren;
- veel communicatie nodig was met bewoners, handhaving, vergunningverleners en andere betrokkenen;
- de vangsten sterk per locatie verschilden;
- hogere watertemperaturen samengingen met hogere vangsten.

Daarnaast blijkt isoleren van wateren belangrijk, maar praktisch lastig uitvoerbaar.

3. Gebiedsaanpak en toekomstige selectie van locaties

Spreker: Wilco de Bruijne

Wilco de Bruijne licht toe dat Delfland zich richt op bescherming van natte ecologische zones.

Hieronder vallen onder andere:

- natuurvriendelijke oevers;
- paaiplaatsen;
- waterbergingen met natuurfunctie;
- overige gebieden waarin Delfland heeft geïnvesteerd in waternatuur.

Hij geeft aan dat aanvankelijk ongeveer 170 locaties in beeld waren. Inmiddels wordt gewerkt aan clustering op peilgebiedniveau.

Doel is bescherming van ongeveer 59 kilometer oeverlengte.

Wilco presenteert voorbeelden van:

- grote peilgebieden;
- KRW-wateren;
- stedelijke wateren;
- kleine geïsoleerde wateren.

Voordat we met zekerheid bepalen in welke wateren we daadwerkelijk gaan afvangen, wordt er eerst gecontroleerd of er daadwerkelijk veel kreeften zitten.

4. Toelichting aanbestedingsstrategie

Spreker: Martin Hanse

Martin Hanse introduceert de toekomstige marktbenadering.

Hij geeft aan dat Delfland vanaf 2027 behoefte heeft aan:

1. Onderzoek en advies.
2. Organisatie, coördinatie en projectmanagement.
3. Afvangen, transporteren en verwerken van rivierkreeften.
4. Innovatie.
5. Inzet van beroepsvissers.

4.1 Raamovereenkomst

Martin licht toe dat een raamovereenkomst (ROK) wordt aanbesteed met vier percelen:

- Perceel 1: Onderzoek en advies.
- Perceel 2: Organisatie, coördinatie en projectmanagement.
- Perceel 3: Afvangen, transporteren en verwerken.
- Perceel 4: Innovatie.

4.2 Dynamisch Aankoopstelsel (DAS)

Daarnaast wordt een DAS ingericht dat specifiek bedoeld is voor beroepsvissers.

Doel hiervan is:

- een lage administratieve drempel;
- continue mogelijkheid tot toetreding;
- eenvoudige deelname aan opdrachten.

6. Gestelde vragen

Vraag 1: Wordt volgend jaar heel Delfland aangepakt?

Antwoord: Een beperkt deel van het watersysteem wordt aangepakt. De focus ligt op gebieden waarin Delfland heeft geïnvesteerd in natuurvriendelijke oevers en onderwaternatuur. Ongeveer 98% van het watersysteem valt buiten deze aanpak. Het project is niet bedoeld om het gehele rivierkreeftenprobleem op te lossen.

Vraag 2: Wat is de diepte van de wateren en kan daarin met korven en fuiken worden gevestigd?

Antwoord: de huidige locaties variëren grofweg tussen 40 à 45 centimeter en één meter diepte. Momenteel wordt gewerkt met fuiken, spring- en tunnelkorven.

Vraag 3: Waarom richt het project zich alleen op natuurvriendelijke oevers terwijl rivierkreeften ook elders schade veroorzaken?

Antwoord: dit project kan niet alle schade door rivierkreeften oplossen. De bestuurlijke opdracht richt zich specifiek op bescherming van natuurvriendelijke oevers en onderwaternatuur.

Vraag 4: Hoe wordt de populatie gemonitord en vastgesteld hoeveel rivierkreeften aanwezig blijven?

Antwoord: er wordt nu gebruik gemaakt van een Capture-Mark-Recapture-methodiek (CMR). Daarnaast wordt gewerkt aan een methode waarbij vangstgewichten en vangstontwikkelingen worden gebruikt om populatiedichtheden aan het einde van de vangstperiode te schatten (depletiemethode).

Vraag 5: Hoe wordt omgegaan met beroepsvissers in het DAS als een aannemer verantwoordelijk is voor coördinatie?

Antwoord: er zijn verschillende modellen mogelijk:

- de aannemer contracteert zelf beroepsvissers;
- Delfland zet beroepsvissers via het DAS in;
- één partij voert zowel coördinatie als uitvoering uit waar een beroepsvisser een rol heeft

Vraag 6: Wordt een maximum gesteld aan het aantal deelnemers in de raamovereenkomst?

Antwoord: Nee. Iedere partij die aan de gestelde eisen voldoet en een minimum kwaliteitsscore behaalt kan worden toegelaten.

Vraag 7: Wat is het verschil tussen perceel 3 en het DAS?

Antwoord: Het DAS is specifiek bedoeld voor de inzet van beroepsvissers. Grote clusters zullen waarschijnlijk via de raamovereenkomst worden uitgevraagd, terwijl andere opdrachten via het DAS kunnen verlopen.

Vraag 8: Welke documenten moeten beroepsvissers indienen voor deelname aan het DAS?

Antwoord: benodigd zijn:

- registratie als beroepsvisser;
- inschrijving Kamer van Koophandel;
- Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA).

Vraag 9: Wat is het verdienmodel voor beroepsvissers?

Antwoord: Beroepsvissers en partijen in de raamovereenkomst worden betaald voor hun werkzaamheden. Daarnaast mogen gevangen rivierkreeften worden behouden, zodat verdere verwerking of verkoop door de partijen zelf mogelijk is. Het is wel de bedoeling dat op de locaties zoveel mogelijk kreeften worden afgevangen, ook de kleine.

Vraag 10: Wordt gecontroleerd op bijvangsten?

Antwoord: er vindt toezicht plaats vindt door handhavers en toezichthouders op de naleving van afspraken, ontheffingen en vergunningvoorwaarden. Delfland werkt hierbij samen met de Nationale Voedsel en Warenautoriteit (NVWA). Bijvangst moet worden teruggezet.

Vraag 11: Waarom mogen tunnelkorven worden gebruikt?

Antwoord: tunnelkorven zijn formeel geen standaard toegelaten vangmiddel. Delfland heeft hiervoor een ontheffing aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Gegevens over vangsten en bijvangsten worden verzameld om de toepassing in de toekomst nader te onderbouwen.

Vraag 12: Waarom zou een inschrijver meer doen dan alleen voldoen aan de minimumeisen?

Antwoord: inschrijvers worden gerangschikt naar kwaliteit van de inschrijving. De positie in deze rangorde kan later van belang zijn bij één-op-één-uitvragen.

Vraag 13: Waarom geldt een VCA-eis voor de raamovereenkomst en niet voor het DAS?

Antwoord: de VCA-eis is gekoppeld aan perceel 2 in de raamovereenkomst en niet aan de beroepsvissers in het DAS. Binnen het DAS is bewust gekozen voor een lagere toetredingsdrempel. Veiligheidsprotocollen blijven wel van toepassing. Daarnaast wordt vooraf een verplichte veiligheidsinstructie verzorgd.

Vraag 14: Hoeveel zekerheid krijgen partijen dat zij daadwerkelijk opdrachten ontvangen?

Antwoord: de raamovereenkomst en het DAS bieden geen opdrachtgarantie. Wel wordt gewerkt met rangordes, langdurige samenwerking en meerjarige uitvoering.

Vraag 15: Bestaat het risico dat steeds dezelfde partij opdrachten ontvangt?

Antwoord: Dit wordt ondervangen door uitvragen in concurrentie (onder andere met mini-competities), capaciteitsafwegingen, regietafeloverleggen en evenwichtige verdeling van opdrachten. Daar zal Delfland als betrouwbare opdrachtgever gepast mee omgaan.

Vraag 16: Wat is een regietafeloverleg?

Antwoord: een regietafel is een overleg waarbij alle partijen (zowel in de raamovereenkomst als in het DAS) aan tafel komen om te bespreken hoe en door wie de opdracht het beste uitgevoerd kan worden. Aan deze regietafel geven de opdrachtnemers onder regie van de opdrachtgever input hoe de nadere opdrachten en de DAS-uitvragen het best verdeeld en uitgevraagd kunnen worden. De opdrachtgever informeert de opdrachtnemers via de regietafel over de aankomende opdrachten, zodat zij zich hierop kunnen organiseren en voorbereiden.

Vraag 17: Wordt de lijst met locaties voor volgend jaar beschikbaar gesteld?

Antwoord: ja, er wordt bij de aanbesteding van de raamovereenkomst een groslijst via Tendered gedeeld. Groslijst betekent dat er nog locaties die op de lijst staan kunnen afvallen. De definitieve selectie van locaties moeten wij nog maken. Deze lijst geeft wel een indruk van de locaties.

Vraag 18: Er is weinig tijd tussen definitieve gunning van nadere overeenkomsten op de raamovereenkomst en de daadwerkelijke startdatum, hoe kun je rekening houden met voldoende vangmiddelen? Ze dan nog bestellen is te laat.

Antwoord: Delfland stelt een aantal vangmiddelen ter beschikking. Het is aan de opdrachtnemer zelf om te zorgen dat er tijdig voldoende vangmiddelen zijn.

Vraag 19: De aanbesteding valt in de bouwvakvakantie, waarom is hiervoor gekozen?

Antwoord: de periode om je aan te melden loopt tot half september. Ook na de bouwvakvakantie is er tijd om je aan te melden. De daadwerkelijke inschrijving moet naar verwachting begin oktober binnen zijn.

Vraag 20: monitoring en innovatie hebben vaak meer tijd nodig. In het voorjaar van 2027 starten kan te snel zijn, hoe zien jullie dat?

Antwoord: als een innovatie kansrijk is, maar meer tijd nodig heeft dan kunnen we ervoor kiezen om op een locatie later te starten.